

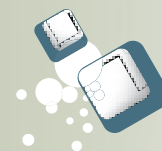

کتاب کار عربی ہفتم (دورہ اول متوسطہ)

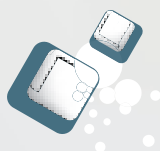
مؤسسہ خرمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

مؤلف: مرجان نوبخت اصل

سرشناسه : نویخت اصل، مرجان، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور : کتاب کار عربی هفتم دوره اول متوسطه
مشخصات نشر : تهران: مؤسسه‌ی علمی و آموزشی رزمندگان اسلام، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری : ۱۴۲ ص.؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.
شابک : 978-964-355-492-7
وضعیت فهرست‌نویسی : فبیپای مختصر.
شماره کتابشناسی ملی : ۳۶۷۵۸۶۵

رزمندگان

کتاب کار عربی هفتم (دوره اول متوسطه)

مؤلف:	مرجان نویخت اصل
ناشر:	مؤسسه‌ی علمی و آموزشی رزمندگان اسلام
نظارت بر محتوا، آماده‌سازی و تولید:	مدیریت علمی مؤسسه - لیلا کوه‌بُر
دپارتمان علمی:	عصمت معمایی
نظارت بر صفحه‌آرایی:	زهره ورزیده‌کارفرد
حروفچینی و صفحه‌آرایی:	راضیه سادات فرهانیان - سمیه عسگری
ناظر چاپ:	مجید ولیدی
نوبت چاپ:	سوم (۹۶)
شمارگان:	؟؟؟؟ نسخه
شابک:	ISBN: 978-964-355-492-7
قیمت:	۹۷۸-۹۶۴-۳۵۵-۴۹۲-۷ ریال

مرکز پخش (۱):
تهران، خیابان انقلاب اسلامی، روبه‌روی سینما بهمن، ابتدای خیابان شهید منیری جاوید، پلاک ۲۱۰،
فروشگاه رزمندگان تلفن: ۶۶۴۶۸۰۵۸

مرکز پخش (۲):
تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان بهار جنوبی، پلاک ۴، مؤسسه‌ی علمی و آموزشی رزمندگان
تلفن: ۸۸۸۴۵۷۵۲

مرکز پخش (۳): شعب مؤسسه‌ی علمی و آموزشی رزمندگان

نشانی: تهران، صندوق پستی ۱۳۸-۱۵۶۱۵
سایت اینترنتی: www.Razmandegan.org.ir

* کلیه حقوق مادی این اثر برای مؤسسه‌ی رزمندگان محفوظ و هر گونه اقتباس، تلخیص و تکثیر بدون ذکر مأخذ و کسب مجوز ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

دعای مطالعه:

اَللّٰهُمَّ اَخْرِجْنِيْ مِنْ ظُلُمَاتِ
الْوَهْمِ وَ اَكْرِضْنِيْ بِنُوْرِ
الفَهْمِ اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا
اَبْوَابَ رَحْمَتِكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا
خَزَائِنَ عُلُوْمِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا
اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ

مقام معظم رهبری (مدظله):

ما باید علم را با همه‌ی

معنای کامل آن به‌عنوان

یک جهاد دنبال کنیم.

خدایا مرا بیرون آور

از تاریکی‌های وهم،

و به نور فهم گرامی‌ام بدار،

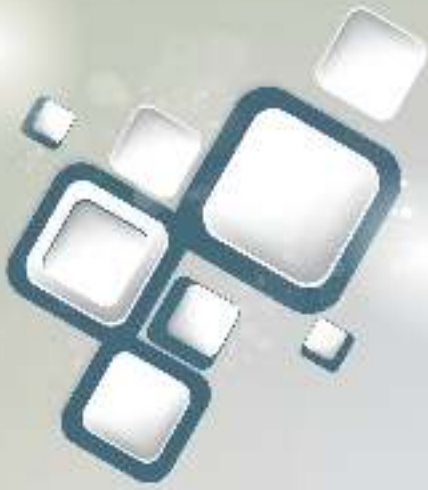
خدایا درهای رحمتت را

به روی ما بگشا،

و خزانه‌های علومت را بر ما باز کن

به مهر ربانیت ای مهر ربان‌ترین مهر ربانان.

فهرست مطالب

٧	الدَّرْسُ الْأَوَّلُ
٨	القِسْمُ الْأَوَّلُ (قِيَمَةُ الْعِلْمِ)
١٧	القِسْمُ الثَّانِي (نُورُ الْكَلَامِ)
٢٥	القِسْمُ الثَّالِثُ (كَنْزُ الْكُنُوزِ)
٣٥	الدَّرْسُ الثَّانِي
٣٦	القِسْمُ الْأَوَّلُ (جَوَاهِرُ الْكَلَامِ)
٤٢	القِسْمُ الثَّانِي (كُنُوزُ الْحِكَمِ)
٤٩	القِسْمُ الثَّالِثُ (كَنْزُ النَّصِيحَةِ)
٥٥	الدَّرْسُ الثَّالِثُ
٥٦	القِسْمُ الْأَوَّلُ (الْحِكْمُ النَّافِعَةُ)
٦٣	القِسْمُ الثَّانِي (الْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ)
٦٩	الدَّرْسُ الرَّابِعُ (حِوَارٌ بَيْنَ وَلَدَيْنِ)
٧٤	آزمون نوبت اول
٧٧	الدَّرْسُ الْخَامِسُ (فِي السُّوقِ)
٨٥	الدَّرْسُ السَّادِسُ (الْجُمَلَاتُ الدَّهْبِيَّةُ)
٩٣	الدَّرْسُ السَّابِعُ (حِوَارٌ فِي الْأُسْرَةِ)
١٠١	الدَّرْسُ الثَّامِنُ (فِي الْحُدُودِ)
١٠٩	الدَّرْسُ التَّاسِعُ (الْأُسْرَةُ النَّاجِحَةُ)
١١٧	الدَّرْسُ الْعَاشِرُ (زِينَةُ الْبَاطِنِ)
١٢٧	الدَّرْسُ الْحَادِي عَشَرَ (الْإِخْلَاصُ فِي الْعَمَلِ)
١٣٣	الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ (الْأَيَّامُ وَ الْقُصُوفُ وَ الْأَلْوَانُ)
١٣٩	آزمون نوبت دوم

پیشگفتار ناشر

هدف تمامی دست‌اندرکاران امر تعلیم و تربیت و استادان نظام آموزش و پرورش کشور از تألیف کتاب‌های درسی، تلاش برای دست یافتن به ساده‌ترین و مفیدترین راه انتقال نکات، ظرایف و مسائل درسی به دانش‌آموزان است. بدین منظور، کتاب‌های کمک آموزشی یکی از رایج‌ترین ابزاری است که در کنار کتاب‌های درسی در دسترس دانش‌آموزان قرار می‌گیرد تا با مطالعه‌ی آن‌ها، مفاهیم درس‌هایی را که آموخته‌اند، بهتر و روشن‌تر درک کنند.

مؤسسه‌ی خدمات علمی رزمندگان اسلام نیز پس از انتشار کتاب‌های کمک آموزشی دوره‌ی ابتدایی و دبیرستان و استقبال بی‌نظیر دانش‌آموزان، بار دیگر برای تحقق بخشیدن به آرمان‌های والای حضرت امام خمینی(ره) مبنی بر تقویت بنیه‌ی علمی آینده‌سازان این کشور، به چاپ و انتشار کتاب‌های کمک آموزشی در دوره‌ی متوسطه اقدام کرده است و در این امر مهم از نظرات استادان مجرب و متخصص امر تعلیم و تربیت در پیاده کردن آخرین شیوه‌های نوین علمی و عملی تدریس و آموزش بهره‌ی وافر جسته است. از آن‌جا که بهترین و پایدارترین شیوه‌ی یادگیری، روش خودآموزی می‌باشد؛ کتاب حاضر علاوه بر گسترش دامنه‌ی اطلاعات و برانگیختن ذوق مطالعه در دانش‌آموزان به جهت طراحی ساده‌ی مطالب و مواد درسی و نیز سهولت در یادگیری مفاهیم، به نوعی حس خلاقیت، خودباوری و اعتماد به نفس را در دانش‌آموز پرورش می‌دهد. از ویژگی‌های کتاب‌های کمک آموزشی دوره‌ی متوسطه، واضح و روشن بودن متن، انطباق سؤال‌ها با هدف‌های مهم یادگیری، تناسب میان تعداد سؤال با حجم و اهمیت مطالب هر گفتار، در نظر گرفتن سطح یادگیری و توجه به سطح دشواری سؤال‌ها می‌باشد. طراحی سؤال‌ات به صورت کامل‌کردنی، چهار گزینه‌ای، تشریحی و حل مسئله، از ویژگی‌های بارز این کتاب می‌باشد که والدین گرامی و معلمین محترم را در آموزش بهتر دانش‌آموزان یاری می‌نماید.

امید است که مجموعه کتاب‌های منتشر شده‌ی این مؤسسه، دستیابی به هدف‌های آموزش و یادگیری را آسان سازد و در خدمت به آینده‌سازان این مرز و بوم مؤثر افتد. / انشاء...

معاونت انتشارات رزمندگان اسلام

پیشگفتار مؤلف

هدف از تدوین این مجموعه آشنا نمودن شما دانش‌آموزان گرامی با درس زبان عربی است به گونه‌ای که عربی را با جمله‌های ساده بیاموزید و بتوانید از آن در موقعیت‌های جدید استفاده نمایید. در این کتاب با بهره‌گیری از شیوه خودیادگیری و خودارزشیابی کوشش شده است تا همگام با اهداف و محتوای درسی و ارائه‌ی تمرین‌های متنوع و تقویت، تعمیق و تثبیت آموخته‌های شما ارائه گردد.

کتاب شامل:

واژه‌نامه: که با خواندن این قسمت کلمه‌های مهم و جدید را یاد گرفته تعیین در ادامه معنی جملات درس به صورت کامل آورده شده است.

نکات دستوری: برای هر درس نکات دستوری به صورت کامل همراه با مثال آموزش داده شده است که دانش‌آموز ابتدا با خواندن کلمات و نکات دستوری و یادگیری کامل شروع به حل کردن تمرین‌ها کنند.

تمرین‌ها: در این قسمت سؤالات عینی (کامل کردنی، صحیح، غلط، کوتاه پاسخ و چهارگزینه‌ای) ارائه شده است که با پاسخ‌گویی به این سؤالات دانسته‌ها خود را مرور کرده و از یادگیری خود اطمینان حاصل می‌کنید. و در انتها دو نمونه آزمون نوبت اول و دوم به منظور ارزشیابی پایانی ارائه گردیده است.

موفق باشید

درس اوّل

الدّرسُ الأوّلُ

هذه صورةٌ جميلةٌ. هذا جبلٌ جميلٌ.

الْقِسْمُ الْأَوَّلُ

المعجم (واژه‌نامه)

۱. آفَة: آفت، آسیب	۱۲. صَف: کلاس «جمع: صفوف»	۲۲. مَرَأَة (امْرَأَة): زن
۲. بِلا: بدون	۱۳. طَالِب: دانش آموز، دانشجو	۲۳. مُجَالَسَة: همنشینی با
۳. بِنْت: دختر «جمع: بَنَات»	«جمع: طُلَّاب»	۲۴. مُجَالَسَة الْعُلَمَاء: همنشینی با
۴. تِلْكَ: آن «مؤنث»	۱۴. طَلَب: خواستن	دانشمندان
۵. ثَمَر: میوه	۱۵. فَرِيضَة: واجب دینی	۲۵. نَاجِح: موفق، پیروز
۶. جَبَل: کوه	۱۶. فِی: در، داخل	۲۶. نِسیان: فراموشی
۷. جَمیل: زیبا	۱۷. قِیمَة: ارزش، قیمت	۲۷. وَلَد: پسر، فرزند، «جمع: أولاد»
۸. حُسْن: خوبی	۱۸. ك: مانند	۲۸. هَذَا: این «مذکر»
۹. ذَلِك: آن «مذکر»	۱۹. كَالشَّجَر: مانند درخت	۲۹. هَذِهِ: این «مؤنث»
۱۰. رَجُل: مرد «جمع: رِجال»	۲۰. كَبیر: بزرگ	
۱۱. شَجَر: درخت «جمع: أشجار»	۲۱. لَوْحَة: تابلو	

قِیمَة الْعِلْم (ارزش علم)

۱. الْعَالِمُ بِالْعَمَلِ، كَالشَّجَرِ بِالثَّمَرِ: عالم (دانشمند) بی عمل مانند درخت بی ثمر (بدون میوه) است.
۲. حُسْنُ السَّوَالِ، نِصْفُ الْعِلْمِ: خوب سؤال کردن، نیمی از علم است.
۳. مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ، عِبَادَة: همنشینی با دانشمندان، عبادت است.
۴. طَلَبُ الْعِلْمِ، فَرِيضَة: طلب علم واجب دینی است.
۵. آفَة الْعِلْمِ، النِّسیان: ^(۱) آفت علم فراموشی است.

۱- هر پنج جمله حکیمانه از رسول اکرم (ص) است.

نکات دستوری

کلمه: هر لفظی که دارای معنا باشد، کلمه نامیده می‌شود. کلمات از به هم پیوستن حروف به وجود می‌آیند.

اسم‌های حروف الفبا در عربی:

الف (همزه) - باء - تاء - ثاء - جیم - حاء - خاء - دال - ذال - راء - زاء - سین - شین - صاد - ضاد - طاء - ظاء - عین - غین - فاء - قاف - کاف - لام - میم - نون - هاء - واو - یاء

چهار حرف «گ - پ - چ - ژ» در زبان عربی نوشتاری (فصیح) وجود ندارد.

شکل حروف الفبا در زبان عربی و فارسی تفاوتی با هم ندارند. و تنها تفاوت آن‌ها این است که حروف الفبای فارسی «۳۲» حرف دارد و حروف الفبای عربی «۲۸» حرف. البته بعضی عقیده دارند که الفبای عربی «۲۹» حرف دارد. یعنی «الف» و همزه را دو حرف مجزّا به حساب می‌آورند.

کلمه در زبان عربی به سه گروه تقسیم می‌شود:

۱. اسم ۲. فعل ۳. حرف

اسم: کلمه‌ای است که برای نامیدن اشیاء و اشخاص به کار می‌رود. مانند: رَجُلٌ - جَبَلٌ
در زبان عربی اسم از نظر جنس به دو گروه تقسیم می‌شود:

۱. مذکر ۲. مؤنث

همچنین از نظر تعداد به سه گروه تقسیم می‌شود:

۱. مفرد ۲. مثنی ۳. جمع

ما در این درس با اسم‌های **مفرد مذکر** و **مفرد مؤنث** آشنا می‌شویم.

۱. مفرد مذکر: این اسم برای نامیدن اشخاص و اشیاء مذکر (نر) به کار می‌رود و در زبان عربی علامت خاصی ندارد.

جَبَل: کوه

طَبِیب: (پزشک مرد)

۲. مفرد مؤنث: این اسم برای نامیدن اشخاص و اشیاء مؤنث (ماده) به کار می‌رود و اصلی‌ترین علامت آن در زبان عربی (ة-ة) است.

شَجَرَة: درخت

طَبِیبَة: (پزشک زن)

«ة - ة» تنها علامت اسم مفرد مؤنث نیست. بلکه علامت‌های دیگری نیز دارد اما شما دانش‌آموزان عزیز در سال‌های آینده با این مطلب بیشتر آشنا خواهید شد.

به‌عنوان مثال کلمه «الأم» به معنای «مادر» یا «البنات» به معنای «دختر» با این که در انتهای خود «ة - ة» ندارند اما مؤنث هستند. بنابراین یکی از راه‌های تشخیص مذکر یا مؤنث بودن یک اسم دانستن معنای آن است.

برخی از اسم‌ها را می‌توان با اضافه کردن «ة - ة» به مؤنث تبدیل کرد و با حذف «ة - ة» به مذکر.

مثال مذکر: طَالِب (دانش‌آموز پسر) مؤنث: طَالِبَة (دانش‌آموز دختر)

اما برخی اسم‌ها فقط مؤنث هستند و نمی‌توان با حذف «ة - ة» آن‌ها را به مذکر تبدیل کرد.

مثال قَرِيضَة - قِيَمَة

همچنین برخی اسم‌ها فقط مذکر هستند و نمی‌توان با اضافه کردن «ة - ة» آن‌ها را به مؤنث تبدیل کرد.

مثال جَبَل - رَجُل

اسم‌های اشاره

۱. برای اشاره نزدیک به اسم مفرد مذکر از «هذا: این» استفاده می‌کنیم.

مثال هذا جَبَل: این یک کوه است.

۲. برای اشاره دور به اسم مفرد مذکر از «ذلك: آن» استفاده می‌کنیم.

مثال ذلك رَجُل: آن یک مرد است.

۳. برای اشاره نزدیک به اسم مفرد مؤنث از «هذه: این» استفاده می‌کنیم.

مثال هذه لَوْحَة: این یک تابلو است.

۴. برای اشاره دور به اسم مفرد مؤنث از «تلك: آن» استفاده می کنیم.

مثال تلك امرأة: آن یک زن است.

اشاره نزدیک یعنی اشاره به چیزی یا کسی که به ما نزدیک است و اشاره دور یعنی اشاره به چیزی یا کسی که از ما دور است.

این جمله را می توان به دو صورت ترجمه کرد:

هذا جَبَلٌ: این کوهی است . / این کوه است.

در ترجمه اول می توان به جای «کوهی»، «یک کوه» نیز استفاده کرد.

التَّحْرِينُ الْأَوَّلُ

نام هر تصویر را به عربی زیر آن بنویسید.

ج ۱

ج ۲

ج ۳

ج ۴

التَّحْرِينُ الثَّانِي

جمله‌های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

۱. تِلْكَ الطَّالِبَةُ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ:

۲. هَذِهِ الْمَرْأَةُ طَبِيبَةٌ:

۳. ذَلِكَ رَجُلٌ شَاعِرٌ:

۴. هَذَا الصَّفُّ جَمِيلٌ:

التَّحْرِينُ الثَّالِثُ

جاهای خالی را با اسم اشاره مناسب کامل کنید.

۱. بِنْتُ جَمِيلَةٍ. (این دختری زیباست.)

۲. فَرِيضَةٌ دِينِيَّةٌ. (آن واجب دینی است.)

۳. وَلَدٌ صَالِحٌ. (این فرزند نیکو است.)

۴. ثَمَرَةُ الشَّجَرَةِ لَذِيذَةٌ. (میوه آن درخت خوشمزه است.)

التَّحْرِينُ الرَّابِعُ

گزینه صحیح را با علامت (✓) مشخص کنید.

۱. کدام حرف در عربی نوشتاری (فصیح) وجود ندارد؟

☐ خ (۴)☐ ح (۳)☐ ج (۲)☐ چ (۱)

۲. کدام گزینه مناسب جای خالی نیست؟ «تلك عَجِيْبَةٌ»

☐ الشَّجَرَةُ (۴)☐ الرَّجُلُ (۳)☐ اللَّوْحَةُ (۲)☐ الْبِنْتُ (۱)

۳. با توجّه به ترجمه، جای خالی را با گزینه مناسب کامل کنید.

«..... المرأة شاعرة معروفة» (این زن شاعری معروف است).

- (۱) تلك ☐ (۲) ذلك ☐ (۳) هذا ☐ (۴) هذه ☐

۴. گزینه مناسب را انتخاب کنید. «هذا طيبٌ».

- (۱) لذيذ ☐ (۲) ناجح ☐ (۳) معروفة ☐ (۴) عالمة ☐

۵. جاهای خالی را با اسم اشاره مناسب کامل کنید. «..... الولد في الصف».

- (۱) هذا - تلك ☐ (۲) ذلك - تلك ☐ (۳) هذا - ذلك ☐ (۴) هذه - هذا ☐

۶. در کدام گزینه همه اسمها مؤنث هستند.

- (۱) ناجحة - ذلك - مُجالسة ☐ (۲) هذه - المرأة - لوحة ☐

- (۳) بنت - رجل - نسيان ☐ (۴) تلك - شاعرة - جبل ☐

ترجمه‌های ناقص را کامل کنید.

التّمرين الخامس

۱. العالم بلا عمل كالشجر بلا ثمرة: عالم مانند بی ثمر است.

۲. قيمة العلم بالعمل: علم به است.

۳. طلاب هذه المدرسة ناجحون: این مدرسه هستند.

ترجمه صحیح را با علامت (✓) مشخص کنید.

التّمرين السادس

۱. في هذه اللوحة جبل مرتفع:

- (۱) در این تابلو، کوه بلندی است. ☐ (۲) کوه بلندی آن جاست. ☐

۲. ذلك صف:

- (۱) این یک کلاس است. ☐ (۲) آن کلاسی است. ☐

۳. العالم المؤمن كجبل الرحمة و النور:

- (۱) دانشمند مؤمن مانند کوه رحمت و نور است. ☐

- (۲) دانشمندی مؤمن است، که مانند کوه نشانگر رحمت و نورانیت باشد. ☐

فقط معنای کلمه‌های مشخص شده را بنویسید.

التَّحْرِيْرُ السَّابِعُ

(الف) آفَةُ الْعِلْمِ، النِّسْيَانُ.

(ب) مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةً.

(ج) هَذَا الصَّفُّ كَبِيرٌ.

(د) هَذِهِ الْبِنْتُ فِي تِلْكَ الْمَدْرَسَةِ.

در هر گروه کلمه ناهماهنگ را با علامت (×) مشخص کنید.

التَّحْرِيْرُ الثَّامِنُ

☐ (۱) هَذَا	☐ فِي	☐ ذَلِكَ	☐ تِلْكَ
☐ (۲) الصَّفُّ	☐ الْمَدْرَسَةُ	☐ الطَّالِبَةُ	☐ الشَّجَرَةُ
☐ (۳) بِنْتُ	☐ شَاعِرَةٌ	☐ طَبِيبٌ	☐ الْمَرْأَةُ
☐ (۴) عَالِمٌ	☐ مُعَلِّمٌ	☐ طَالِبٌ	☐ نَاجِحَةٌ

کلمه‌هایی را که درست ترجمه شده‌اند با علامت (✓) و کلمه‌هایی را که

التَّحْرِيْرُ الثَّانِي

درست ترجمه نشده‌اند با علامت (×) مشخص کنید.

☐ رَجُلٌ: مردان	☐ ثَمَرٌ: میوه	☐ كَ: در	☐ أَوْلَادٌ: پسران
☐ جَبَلٌ: زیبا	☐ إِمْرَأَةٌ: انسان	☐ لَوْحَةٌ: عکس	☐ بِلَا: بدون

جمله‌های صحیح را با علامت (✓) و جمله‌های نادرست را با علامت (×) مشخص کنید.

التَّحْرِيْرُ الْعَاشِرُ

۱. ذَلِكَ اللَّوْحَةُ جَمِيلَةٌ. ☐
۲. هَذِهِ الطَّالِبَةُ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ. ☐
۳. هَذَا الْبِنْتُ فِي تِلْكَ الْمَدْرَسَةِ. ☐
۴. تِلْكَ ثَمَرَةُ ذَلِكَ الشَّجَرَةِ. ☐
۵. هَذَا طَالِبٌ نَاجِحٌ. ☐
۶. ذَلِكَ الرَّجُلُ شَاعِرٌ. ☐

با توجّه به ترجمه، با کلمات پراکنده زیر جمله‌ای صحیح بنویسید.

التّمرینُ الحادي عشر

۱. العالم / قويّ / هذا / كالجبل : این دانشمند مانند کوه نیرومند است.

۲. في / الطُّلاب / المدرسة / هذه: دانش آموزان در این مدرسه هستند.

۳. ذلک / ولد / الرّجل / جَمیلٌ: فرزند آن مرد زیباست.

۴. البنت / في / هذه / النّاجحة / الصّفّ الأوّل: این دختر موفق در کلاس اوّل است.

جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید.

التّمرینُ الثّاني عشر

۱. از مهم‌ترین علامت‌های اسم مؤنث است.

۲. برای اشاره به اسم مذکر نزدیک از استفاده می‌کنیم.

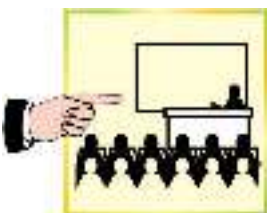
۳. اسم از لحاظ جنس دو نوع است: و

۴. «أمّ» یک اسم است.

جمله مناسب با هر تصویر را زیر آن بنویسید. (یک جمله اضافی است.)

التّمرینُ الثّالث عشر

«هذه شجرة - ذلک طَبيبٌ - تلك شاعرةٌ - هذا صَفٌّ - هذه لوحَةٌ»

هذه لوحَةٌ

هذه شاعرةٌ

ذلک طَبيبٌ

هذه شجرة

التَّحْرِيقُ الرَّابِعُ عَشَرَ

نام هر تصویر را تشخیص دهید و به عربی جدول زیر را حل کنید.

۳

۲

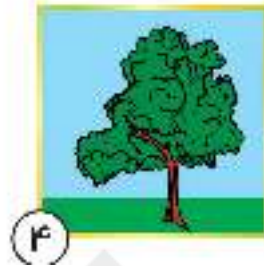
۱

۶

۵

۴

(۶)

(۵)

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

القِسْمُ الثَّانِي

المعجم (واژه‌نامه)

۱. أَمَان: امنیت
۲. خَشَب: چوب «جمع: أخشاب»
۳. خَشْبِي: چوبی
۴. خَيْر: بهتر، بهترین
۵. خَيْرٌ مِنْ: بهتر است از
۶. دَهْر: روزگار
۷. دَهَب: طلا
۸. رَأْي: نظر، فکر
۹. رَأْيَان: دو نظر، دو فکر
۱۰. رَأْيٌ وَاحِدٌ: یک نظر، یک فکر
۱۱. رِضَا: رضایت
۱۲. صِحَّة: تندرستی
۱۳. عَلِي: بر، روی
۱۴. عَلَيْكَ: بر تو، به زیان تو
۱۵. كُرْسِي: صندلی
۱۶. كُرْسِيَانِ خَشْبِيَان: دو صندلی چوبی
۱۷. كَلَام: سخن
۱۸. لِي: برای
۱۹. لَكَ: برایت، به سود تو
۲۰. لَكَ: ست، یتو
۲۱. لِهَذَا الصَّف: این کلاس دارد.
- (برای این کلاس هست.)
۲۲. مَجْهُول: ناشناخته، گمنام
۲۳. مَرء (امراً): انسان، مرد
۲۴. مَسْرور: خوشحال
۲۵. مِنْ: از
۲۶. نَافِذَة: پنجره
۲۷. نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَان: دو نعمت ناشناخته هستند
۲۸. نَظِيف: پاکیزه
۲۹. وَالِدَيْن: پدر و مادر
۳۰. وَاحِد: یک
۳۱. وَرَدَة، وَرْدَة: گل
۳۲. ه، هُ: ش، - او، - آن
۳۳. دَهْيَة: طلایش
۳۴. هَاتَان: این دو، این‌ها، این «اشاره به دو اسم مؤنث»
۳۵. هُذَان: این دو، این‌ها، این «اشاره به دو اسم مذکر»
۳۶. يَوْم: روز «جمع: أيام»
۳۷. يَوْمَان: دو روز

نورُ الکَلَام (نور سخن)

۱. نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ، الصَّحَّةُ و الأَمَانُ: دو نعمت ناشناخته‌اند، سلامتی و امنیت

۲. رِضَا اللّٰه، فِي رِضَا الوَالِدَيْنِ: رضایت خداوند در رضایت پدر و مادر است.

۳. أَدَبُ المَرءِ خَيْرٌ مِنْ دَهْيِهِ: ادب انسان بهتر از طلای اوست.

۴. الدَّهْرُ يَوْمَانِ، يَوْمٌ لَكَ و يَوْمٌ عَلَيْكَ: روزگار دو روز است، روزی به سود

توست و روزی به زیان تو.

۵. رَأْيَانِ، خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ: دو نظر بهتر از یک نظر است.

نکات دستوری

همان طور که در درس قبل گفته شده اسم از لحاظ تعداد به سه گروه تقسیم می شود.

۱. مفرد ۲. مثنیٰ ۳. جمع

اسم مفرد: همان طور که در درس قبل مورد بررسی قرار گرفت بر یک چیز دلالت می کند مانند:

جَبَلٌ: یک کوه

اسم مثنیٰ: اسمی است که بر دو چیز یا دو شخص دلالت می کند.

این اسم در زبان عربی دارای دو علامت «انِ» و «- ینِ» است. یعنی با اضافه کردن این دو علامت به اسم های مفرد، آن ها را به مثنیٰ تبدیل می کنیم.

اسم مثنیٰ نیز به دو گروه تقسیم می شود:

۱. مذکر ۲. مؤنث

۱. **مثنای مذکر:** با اضافه کردن دو علامت «انِ» و «- ینِ» به اسم **مفرد مذکر** اسم مثنای مذکر ساخته می شود.

مثال: رَجُلٌ + انِ ← رَجُلَانِ (دو مرد) رَجُلٌ + - ینِ ← رَجُلَيْنِ (دو مرد)

۲. **مثنای مؤنث:** با اضافه کردن دو علامت «انِ» و «- ینِ» به اسم **مفرد مؤنث** اسم مثنای مؤنث ساخته می شود.

مثال: امْرَأَةٌ + انِ ← امْرَأَتَانِ (دو زن) امْرَأَةٌ + - ینِ ← امْرَأَتَيْنِ (دو زن)

وقتی می خواهیم دو علامت (انِ - ینِ) را به اسم مفرد مؤنث اضافه کنیم، (ة - ة) تاء گرد به (ت) تاء کشیده تبدیل می شود.

اسم اشاره

(۱) برای اشاره به اسم‌های مثنای مذکر از دو اسم اشاره «هذان - هَذَيْنِ» به معنای «این دو، این‌ها» استفاده می‌شود.

مثال هذان رجُلان: این‌ها دو مرد هستند.

مثال هذان الوَلَدانِ لهَذهَينِ الوالِدَينِ: این دو فرزند برای این دو پدر و مادر هستند.

(۲) برای اشاره به اسم‌های مثنای مؤنث از دو اسم اشاره «هاتان - هَاتَيْنِ» به معنای «این دو، این‌ها» استفاده می‌شود.

مثال هاتانِ امرأتان: این‌ها دو زن هستند.

مثال هاتانِ الوَرَدَتانِ لهاتَينِ المرأتَينِ: این دو گل برای این دو زن است.

همان‌طور که مشاهده می‌کنید اسم مثنی و اسم اشاره آن با دو علامت (ان و -َین) می‌آید. به خاطر بسپارید که هرگاه اسم مثنی با (ان) آمده باشد اسم اشاره آن هم باید با (ان) بیاید و هرگاه اسم مثنی با (-َین) آمده باشد اسم اشاره آن هم باید با (-َین) بیاید. اما این که در چه مواقعی اسم مثنی با (ان) می‌آید و در چه مواقعی با (-َین) مطلبی است که شما دانش‌آموزان عزیز در سال‌های آینده با آن آشنا خواهید شد. فقط در این حد بدانید که معمولاً اسم‌های مثنی در ابتدای جمله با (ان) و در وسط جمله با (-َین) می‌آیند.

دقت داشته باشید هر اسمی که در انتهای آن «ان - ین» باشد، مثنی نیست. اگر بعد از حذف علامت‌های (ان - ین) مفرد کلمه به دست آمد، پس آن‌ها علامت مثنی هستند و در غیر این صورت (ان - ین) جزء حروف اصلی هستند.

مثال والدان ← والد: (صحیح) (والدان) یک اسم مثنی است و (ان) در آن نشانه مثنی بودن است.

مثال ایمان ← ایم: (نادرست) (ایمان) یک اسم مفرد است و (ان) در آن جزء حروف اصلی است.

حرکات

حروف در زبان عربی به کمک حرکات خوانده می‌شوند. این حرکات عبارتند از:

ـ فتحة مثال: مَسرور / ـ کسره مثال: مِن / ـ ضمه مثال: مُرتفع

اگر حرفی هیچ‌یک از این حرکات را نداشته باشد حرکت ساکن ـ می‌پذیرد. مثال: مِنْ

این حرکات گاهی به همراه نون ساکن خوانده می‌شوند که در این صورت «تنوین» نامیده می‌شوند.
 ـ تنوین فتحه مثال: وردة / ـ تنوین کسره مثال: وردة / ـ تنوین ضمه مثال: وردة / که به صورت «وَرْدَتْن، وَرْدَتْن و وَرْدَتْن» خوانده می‌شوند.

فن ترجمه

اگر اسمی که بعد از «هذان - هَذَین» و «هاتان - هَاتَین» می‌آید، «ال» داشته باشد، این اسم‌های اشاره به صورت «این» یعنی مفرد ترجمه می‌شوند.

مثال هاتانِ الْوَرْدَتَانِ جَمِیلَتَانِ: این دو گل زیبا هستند.

مثال هذانِ الْبَیْتَانِ کَبِیرَانِ: این دو خانه بزرگ هستند.

اما اگر این اسم «ال» نداشته باشد، اسم‌های اشاره به همان شکل «این دو - این‌ها» ترجمه می‌شوند.

مثال هذانِ رَجُلَانِ مَسْرُورَانِ: این‌ها مردانی خوشحال هستند.

مثال هاتانِ اِمْرَأَتَانِ مَسْرُورَتَانِ: این‌ها زنانی خوشحال هستند.

نام هر تصویر را به عربی زیر آن بنویسید.

التَّمْرَيْنِ الْأَوَّلُ

کتاب

کتابخانه

گل

کرسی

پنجره

خانه

جمله‌های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

التَّمَرِينُ الثَّانِي

۱. هَاتَانِ الْبَيْتَانِ فِي هَذَا الْبَيْتِ.

۲. هَذَانِ الْكُرْسِيَانِ فِي هَذَا الصَّفِّ.

۳. لِكُلِّ طَالِبٍ وَرْدَةٌ جَمِيلَةٌ.

۴. قِيَمَةُ الْمَرْءِ بِالْأَدَبِ وَالْعِلْمِ.

جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید.

التَّمَرِينُ الثَّالِثُ

۱. اسم اشاره مناسب برای کلمه «نَافِذَتَيْنِ» است.

۲. اسم مفرد مذکر با دو علامت و «يُنِ» مثنی می شود.

۳. اسم حرکت است.

۴. مثنای کلمه «بَيْت» است.

۵. «هَذَانِ» برای اشاره به و «هَاتَيْنِ» برای اشاره به به کار می رود.

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

گزینه صحیح را با علامت (✓) مشخص کنید.

التَّمَرِينُ الرَّابِعُ

۱. کدام گزینه مناسب جای خالی نیست. «هَذَانِ فِي الصَّحَّةِ وَالْأَمَانِ.»

(ب) الرَّجُلَانِ ☐

(الف) الْوَلَدَانِ ☐

(د) الشَّاعِرَانِ ☐

(ج) الطَّالِبَيْنِ ☐

۲. اگر جمله «هَذِهِ نِعْمَةٌ مَجْهُولَةٌ» را به مثنی تبدیل کنیم، کدام گزینه صحیح است.

(ب) هَذَانِ نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ. ☐

(الف) هَاتَيْنِ نِعْمَتَيْنِ مَجْهُولَتَيْنِ. ☐

(د) هَاتَانِ نِعْمَتَيْنِ مَجْهُولَتَانِ. ☐

(ج) هَاتَانِ نِعْمَانِ مَجْهُولَتَانِ. ☐

۳. ترجمه عبارت «هَذَانِ الْكُرْسِيَانِ خَشْبِيَانِ» در کدام گزینه آمده است.

(ب) این دو صندلی، چوبی هستند. ☐

(الف) این‌ها صندلی‌هایی زیبا هستند. ☐

(د) آن‌ها صندلی‌هایی ساخته شده از فلز هستند. ☐

(ج) این صندلی‌ها از چوب ساخته شده‌اند. ☐

۴. مفرد جمله «هاتان الطالبتان مسرورتان» در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) هذا الطالب مسرور. ☐ (ب) هذه الطالب مسرورة. ☐
(ج) هذا الطالب مسرور. ☐ (د) هذه الطالب مسرورة. ☐

۵. ترجمه کلمه‌های «ذَهَبَ - دَهَرَ - أَخْشَبَ» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) طلا - روزگار - چوب ☐ (ب) طلایش - روزگار - چوبها ☐
(ج) طلاها - روزی - چوبها ☐ (د) طلاهایش - روزگارش - چوبهایش ☐

جمله‌های زیر را با توجه به کلمه داخل پراکنش تغییر دهید.

التَّحْرِينُ الخامس

۱. هذا الصَّفُّ كبيرٌ. (کبیران):

۲. هذانِ الرَّجُلانِ نَظِيفانِ. (المَرأتانِ):

۳. هاتانِ الوردتانِ جَمِیلَتانِ. (الوردة):

۴. هذه البِنتُ مَسْرورَةٌ. (البِنتانِ):

با توجه به ترجمه، با کلمه‌های پراکنده زیر جمله‌ای مناسب بنویسید.

التَّحْرِينُ السادس

۱. مَجْهُولانِ / المُرْتَفَعانِ / هذانِ / الجَبَلانِ: این دو کوه بلند، ناشناخته هستند.

۲. الشَّجَرَتانِ / البَیتُ / فی / هاتانِ / ذلک: این دو درخت در آن خانه هستند.

۳. الخَشَبُ / هذا / مِن / الكرسي: این صندلی از چوب است.

۴. الولدُ / فی / هذا / الصَّحَّةُ / الکاملَة: این فرزند در سلامتی کامل است.

ترجمه صحیح را با علامت (✓) مشخص کنید.

التَّمَرِينُ السَّابِعُ

۱. الْوَلَدُ الصَّالِحُ، فَخْرٌ لِلْوَالِدَيْنِ:

- (۱) فرزند خوب، افتخار خانواده است. ☐ (۲) فرزند صالح، افتخاری برای پدر و مادر است. ☐

۲. هَاتَانِ طَالِبَتَانِ نَاجِحَتَانِ.

- (۱) آن دانش‌آموزان موفق شدند. ☐ (۲) این‌ها دو دانش‌آموز موفق هستند. ☐

با توجه به تصاویر و با استفاده از اسم اشاره مناسب یک جمله مناسب

التَّمَرِينُ الثَّامِنُ

برای آن‌ها بنویسید.

ب:

الف:

مؤسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

د:

ج:

در مقابل جمله صحیح (ص) و در مقابل جمله غلط (غ) قرار دهید.

التَّمَرِينُ الثَّاسِعُ

- (الف) هَذَانِ بَيْتَانِ كَبِيرَانِ. ☐ (ب) لِكُلِّ صَفٍّ نَافِذَتَانِ جَمِيلَانِ. ☐
- (ج) هَذَا الْيَوْمُ لَكَ. ☐ (د) هَاتَانِ الْمُرَاتَانِ مَجْهُولَانِ. ☐

جمله مناسب با هر تصویر را زیر آن بنویسید. (یک جمله اضافی است.)

التَّحْرِينُ العَاشِرُ

هَذَا الذَّهَبُ جَمِيلٌ - هَاتَانِ الشَّجَرَتَانِ كَبِيرَتَانِ - هَذِهِ الطَّالِبَةُ نَاجِحَةٌ - تِلْكَ شَجَرَةٌ جَمِيلَةٌ.

در مقابل ترجمه صحیح (ص) و در مقابل ترجمه غلط (غ) قرار دهید.

التَّحْرِينُ الحَادِي عَشَرَ

- (الف) عَلَيكَ: به سود تو ☐ (ب) خَيْرٌ: بهترین ☐ (ج) لِي: برای ☐
(د) أَيَّامٌ: روز ☐ (هـ) هَاتَانِ: آن دو ☐ (ی) الذَّهَبُ: رفت ☐

در جای خالی گزینه مناسب را قرار دهید.

التَّحْرِينُ الثَّانِي عَشَرَ

۱. هَذَا كَبِيرٌ. ☐ الْبَيْتُ ☐ الْبِنْتُ
۲. هَاتَانِ بِلَاثَرٍ. ☐ الشَّجَرَتَانِ ☐ الشَّجَرَتَيْنِ
۳. الْيَوْمَانِ لَكَ. ☐ هَاتَانِ ☐ هَذَانِ
۴. هَاتَانِ نَظِيفَتَانِ. ☐ الْوَلَدَانِ ☐ الْبَنَاتَانِ

القِسْمُ الثَّالِثُ

المعجم (واژه‌نامه)

۱. **أَحْيَاءُ**: زندگان «مفرد: حَيٌّ»
۲. **أَوْسَطُ**: میانه‌ترین
۳. **أُولَئِكَ**: آنان، آن
۴. **تَفَكَّرُ سَاعَةً**: ساعتی فکر کردن
۵. **جَالِسٌ**: نشسته
۶. **جَاهِلٌ**: نادان
۷. **حَجَرٌ**: سنگ «جمع: أحجار»
۸. **حَدِيقَةٌ**: باغ «جمع: حَدَائِقُ»
۹. **سَبْعِينَ**: هفتاد
۱۰. **سَنَةٌ**: سال «جمع: سَنَوَاتٌ»
۱۱. **صَدَاقَةٌ**: دوستی
۱۲. **صِغَرٌ**: خُردسالی، کوچکی
۱۳. **عِبْرَةٌ**: پند «جمع: عِبَرٌ»
۱۴. **عَدَاوَةٌ**: دشمنی کردن
۱۵. **عِنْدَ**: نزد، کنار
۱۶. **فَائِزٌ**: برنده
۱۷. **كَنْزٌ**: گنج «جمع: كُنُوزٌ»
۱۸. **لَاعِبٌ**: بازیکن
۱۹. **مِفْتَاحٌ**: کلید «جمع: مَفَاتِيحٌ»
۲۰. **مَكْتَبَةٌ**: کتابخانه
۲۱. **مَوْتُ**: مرگ
۲۲. **وَاقِفٌ**: ایستاده
۲۳. **هَآ: شَ، -ِ او، -ِ آن**
۲۴. **أَوْسَطُهَا**: میانه‌ترین آن
۲۵. **هُؤْلَاءِ**: اینان، این‌ها، این
- هُؤْلَاءِ إِيرَانِيُونٌ**: این‌ها ایرانی هستند
- هُؤْلَاءِ اللَّاعِبُونُ**: این بازیکن‌ها

كَنْزُ الْكُنُوزِ (گنج گنج‌ها)

- ۱- **تَفَكَّرُ سَاعَةً، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً**: یک ساعت تفکر بهتر از عبادت هفتاد سال است.
- ۲- **عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ، خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ**: دشمنی (انسان) عاقل بهتر از دوستی (انسان) نادان است.
- ۳- **الْعِلْمُ فِي الصِّغَرِ، كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ**: علم در کوچکی مانند نقش زدن در سنگ است.
- ۴- **خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا**: بهترین کارها میانه‌ترین آن‌هاست.
- ۵- **الْجَهْلُ، مَوْتُ الْأَحْيَاءِ**: نادانی مرگ زندگان است.

نکات دستوری

همانطور که در دو درس قبل آموختیم اسم در زبان عربی به سه گروه تقسیم می‌شود:

۱. مفرد ۲. مثنی ۳. جمع

با دو مورد اول آشنا شدیم در این درس با انواع جمع آشنا می‌شویم.
اسم جمع به سه گروه تقسیم می‌شود:

۱. جمع مذکر سالم ۲. جمع مؤنث سالم ۳. جمع مکسر

۱- جمع مذکر سالم: با اضافه کردن دو علامت (وَنَ - يَنَ) به اسم **مفرد مذکر**، اسم جمع مذکر سالم ساخته می‌شود.

مثال واقف + وَنَ ← واقفون (ایستادگان) واقف + يَنَ ← واقفین (ایستادگان)

۲- جمع مؤنث سالم: با اضافه کردن علامت (ات) به اسم **مفرد مؤنث**، اسم جمع مؤنث سالم ساخته می‌شود.

مثال لاعبة + ات ← لاعبات (بازیکنان خانم) معلمة + ات ← مُعَلِّمَات (معلم‌های خانم)

زمانی که می‌خواهیم علامت (ات) را به اسم مفرد مؤنث اضافه کنیم، ابتدا (ة - ة) تاء گرد را حذف می‌کنیم و زمانی که می‌خواهیم آن را به شکل مفرد درآوریم «ات» را حذف می‌کنیم و «ة - ة» را اضافه می‌کنیم.

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

مثال فائزة ← جمع فائزات فائزة ← مفرد فائزة

سؤال: چرا به جمع مذکر و جمع مؤنث، سالم می‌گوییم؟

پاسخ: به این دلیل که به هنگام اضافه کردن علامت‌های این دو جمع به اسم مفرد، شکل اسم مفرد به هم نمی‌ریزد و فقط

با حذف این علامت‌ها ما به مفرد اسم دست پیدا می‌کنیم.

مثال المجاهدون ← مفرد ← المجاهد / المجاهدات ← مفرد ← المجاهدة

به خاطر بسیاری که علامت‌های (وَنَ - يَنَ و ات) زائد هستند و با حذف آن‌ها باید به شکل مفرد اسم دست پیدا کنیم. اگر اسمی در آخرش علامت‌های (يَنَ - وَنَ و ات) داشت و ما با حذف آن‌ها به مفرد اسم دست نیافتیم پس این علامت‌ها، نشانه‌های جمع سالم نیستند.

مثال مسکین ← مسک (غ) این اسم مفرد است و (ین) در آن جزء حروف اصلی است.

۳- جمع مکسر: همان طور که از اسم آن پیداست، در این جمع شکل مفرد کلمه تغییر می کند یا به عبارتی می شکند. این جمع علامت خاصی ندارد و باید با تمرین و تکرار به خاطر سپرده شود.

مثال کتاب ← کُتِبَ / بَيْت ← بُيُوت / قِصَّة ← قِصَص و ...

در هنگام ساخت جمع مکسر از بعضی اسم ها، در آخر آن ها (ات، ین) می آید.

دقت داشته باشید که آن ها را با علامت های جمع مؤنث و مذکر سالم اشتباه نگیرید. راه تشخیص آن هم بسیار ساده است. این علامت ها را حذف می کنیم اگر به شکل مفرد کلمه دست یافتیم پس سالم بوده و در غیر این صورت جمع مکسر خواهد بود. جدول زیر را به خاطر بسپارید.

اسم جمع	بدون علامت (ات) یا (ین)	نوع جمع	مفرد آن
أَصْوَات	أَصُو (غ)	مکسر	صوت
آبِیَات	أَبِی (غ)	مکسر	بیت (شعری)
أَوْقَات	أَوْق (غ)	مکسر	وَقْتُت
مَسَاکِین	مَسَاک (غ)	مکسر	مِسْکِین
مِیَادِین	مِیَاد (غ)	مکسر	مِیدَان

اسم اشاره

۱- برای اشاره نزدیک به اسم جمع مؤنث سالم، جمع مذکر سالم و جمع مکسر از اسم اشاره (هؤلاء: این ها) استفاده می کنیم.

مثال

جمع مذکر سالم	هؤلاء مُعَلِّمُونَ	این ها معلّم های مرد هستند.
جمع مؤنث سالم	هؤلاء مُعَلِّمَاتُ	این ها معلّم های خانم هستند.
جمع مکسر	هؤلاء رِجَالُ	این ها مردان هستند.

پس اسم اشاره «هؤلاء» برای اشاره به هر سه نوع جمع به کار می رود.

۲- برای اشاره دور به اسم جمع مذکر سالم، جمع مؤنث سالم و جمع مکسر از اسم اشاره «أولئك: آن‌ها» استفاده می‌کنیم.

مثال

جمع مذکر سالم	أولئك طالبون ناجحون	آن‌ها دانش‌آموزانی موفق هستند.
جمع مؤنث سالم	أولئك طالبات ناجحات	آن‌ها دانش‌آموزانی موفق هستند.
جمع مکسر	أولئك طلاب ناجحون	آن‌ها دانش‌آموزانی موفق هستند.

دو اسم اشاره «هؤلاء» و «أولئك» فقط برای اشاره به اسم‌های جمعی که بر عاقل (انسان) دلالت می‌کنند استفاده می‌شوند. یعنی اسم‌هایی که برای انسان‌ها کاربرد دارند. مثل: «معلمون / طلاب / أموات / رجال»

اما برای جمع‌هایی مثل صفوف (کلاس‌ها)، مفاتيح (کلیدها)، أشجار (درختان) که مربوط به غیرانسان است، استفاده نمی‌شوند.

مثال «هؤلاء صفوف»: این‌ها کلاس هستند. نادرست است. بلکه برای اشاره به این اسم‌ها از اسم اشاره‌ی مفرد مؤنث استفاده می‌کنیم اما در ترجمه به شکل جمع ترجمه می‌کنیم.

مثال هذه صفوف: این‌ها کلاس هستند.

فن ترجمه

هنگامی که اسم پس از «هؤلاء» و «أولئك» دارای «ال» باشد، این اسم‌های اشاره به صورت مفرد یعنی «این» و «آن» ترجمه می‌شوند.

مثال هؤلاء المعلمون ماهرين: این معلم‌ها ماهر هستند.

مثال أولئك اللاعبات فائزات: آن بازیکنان برنده هستند.

اما اگر اسم پس از «هؤلاء» و «أولئك» «ال» نداشته باشد، این اسم‌های اشاره به صورت جمع ترجمه می‌شوند.

مثال هؤلاء طالبات ناجحات: این‌ها دانش‌آموزانی موفق هستند.

مثال أولئك لاعبون ايرانيون: آن‌ها بازیکنانی ایرانی هستند.

نام تصاویر زیر را به عربی بنویسید.

التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ

.....

.....

.....

.....

.....

جمله‌های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

التَّمَرِينُ الثَّانِي

۱. مِفْتَاحُ هَذَا الْبَيْتِ عِنْدَ الْأُمِّ.

۲. أُولَئِكَ الطُّلُبُ جَالِسُونَ فِي الصَّفِّ.

۳. هَؤُلَاءِ اللَّاعِبُونَ فَائِزُونَ فِي الْمُسَابَقَاتِ الْعِلْمِيَّةِ هَذِهِ السَّنَةِ.

۴. عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ.

جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید.

التَّمَرِينُ الثَّالِثُ

۱. اسم جمع به سه گروه و جمع مؤنث سالم و تقسیم می‌شود.

۲. برای اشاره نزدیک به اسم‌های جمع از اسم اشاره استفاده می‌کنیم.

۳. جمع «لَاعِبَةٌ»، است.

۴. «قَرَأْتُ» جمع است.

۵. برای اشاره دور به اسم جمع مؤنث سالم از اسم اشاره استفاده می‌کنیم.

التَّمَرِينُ الرَّابِعُ

گزینهٔ صحیح را با علامت (✓) مشخص کنید.

۱. کدام گزینه مناسب جای خالی نیست؟ «أولئك الطلابُ».

- (الف) ناجحون ☐ (ب) فائزات ☐ (ج) فائزون ☐ (د) لاعبون ☐

۲. جمع مکسر کلمهٔ «کنز» در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) اکناز ☐ (ب) کنوز ☐ (ج) کنزون ☐ (د) کنزات ☐

۳. «مریم و فاطمه في الدّرس».

- (الف) ناجحات ☐ (ب) ناجحان ☐ (ج) ناجحاتان ☐ (د) ناجحون ☐

۴. کدام گزینه مناسب جای خالی نیست؟ «أولئك في الحديقة».

- (الف) الرّجال ☐ (ب) الطّالبات ☐ (ج) الأشجار ☐ (د) المُدرّسون ☐

۵. در کدام گزینه جمع مذکر سالم آمده است؟

- (الف) بساتین ☐ (ب) مسکین ☐ (ج) میادین ☐ (د) صابرين ☐

۶. در کدام گزینه جمع مکسر آمده است؟

- (الف) أوقات ☐ (ب) شاکرات ☐ (ج) واقفات ☐ (د) مکتبات ☐

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام
با توجه به ترجمهٔ فارسی، با کلمات پراکندهٔ زیر جمله‌ای مناسب بنویسید.

التَّمَرِينُ الْخَامِسُ

۱. الحجر / في / ذلك / الكبير / الحديقة / هذه: (آن سنگ بزرگ در این باغ است).

۲. اللاعب / الفائز / ذلك / مسرور: (آن بازیکن برنده خوشحال است).

۳. العلم / عند / مفتاح / العلماء: (کلید علم نزد عالمان است).

۴. الرجال / عمر / سبعين / هؤلاء / سنة: (عمر این مردان هفتاد سال است).

التَّمَرِينُ السَّادِسُ

برای هر یک از تصاویر جمله‌ای مناسب بنویسید.

ب:

الف:

د:

ج:

جمع کلمه‌های زیر را بنویسید.

التَّمَرِينُ السَّابِعُ

الف) مَوْت: (.....) ب) مَسْرُورَة: (.....) ج) فَرِيضَة: (.....)

د) صَابِر: (.....) هـ) فَائِزَة: (.....) ی) مُؤْمِن: (.....)

با توجه به کلمه داخل پرانتز جمله‌های زیر را تغییر دهید.

التَّمَرِينُ الثَّامِنُ

۱. هَاتَانِ الْمُجَاهِدَتَانِ صَابِرَتَانِ. (المُجَاهِدَات)

۲. هَؤُلَاءِ النِّسَاءُ مُؤْمِنَاتٌ. (الرِّجَال)

۳. أُولَئِكَ الْبَنَاتُ نَظِيفَاتٌ. (الْبَنَات)

۴. ذَلِكَ الْوَلَدُ عَاقِلٌ. (الْأَوْلَاد)

در مقابل ترجمه صحیح (ص) و در مقابل ترجمه غلط (غ) قرار دهید.

التَّمَرِينُ الثَّاسِعُ

الف) عَدَاوَة: دشمن ☐ ب) هَؤُلَاءِ: اینان ☐ ج) أَحْجَار: سنگ ☐

د) جَاهِل: نادانان ☐ هـ) أَحْيَاء: زندگان ☐ ی) أَخْشَاب: چوب‌ها ☐

ترجمه صحیح را با علامت (✓) مشخص کنید.

التَّحْمِیْنُ العَاشِرُ

الف) أولئك المُدَرِّسُونَ ماهرون:

۱) آنان معلّم‌هایی سخت‌کوش هستند. ☐

۲) آن معلّم‌ها ماهر هستند. ☐

ب) هؤلاء أولادٌ فخرٌ للوالدین:

۱) اینان فرزندان هستند که افتخاری برای والدین هستند. ☐

۲) آن فرزندان افتخاری برای والدین هستند. ☐

جمله مناسب با هر تصویر را زیر آن بنویسید. (یک جمله اضافی است.)

التَّحْمِیْنُ الحَادِیْ عَشَرَ

(هؤلاء النساءُ مؤمناتٌ - اسمُ هاتانِ البنتانِ زهراء و زینب - هذا الشیطانُ عدوُّ المؤمنین - هذانِ الطالبانِ ناجحانِ)

در جمله‌های زیر اسم‌های جمع و مثنی را پیدا کنید و نوع جمع‌ها را مشخص کنید.

التَّحْمِیْنُ الثَّانِیْ عَشَرَ

۱. فی کُتُبِ الْقِصَصِ عِبَرٌ لِلْأَطْفَالِ.

۲. هؤلاء الْمُجَاهِدُونَ صَابِرُونَ.

۳. هذا الولدُ فخرٌ لِلْوالِدِینِ.

۴. أولئك الْأَعْبَاتُ فائزاتٌ.

۵. هذانِ الْمُفْتَاحانِ لِهُاتَینِ الْمُدَرَّسَتَینِ.

جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کنید.

التّمرین الثالث عشر

۱. فاطمة و اکرم و شیما فی الدّرس. ☐ نَاجِحُونَ ☐ نَاجِحَاتُ
۲. کُتِبَ عِلْمِيَّةٌ. ☐ هَؤُلَاءِ ☐ هَذِهِ
۳. الْأَطْفَالُ لَاعِبُونَ. ☐ هَٰذَا ☐ أَوْلَئِكَ
۴. مَسْرُورُونَ. ☐ الْأَوْلَادُ ☐ الْبَنَاتُ
۵. هَؤُلَاءِ الطَّالِبَاتُ فی الْمَدْرَسَةِ. ☐ وَاقِفَاتُ ☐ وَاقِفُونَ
۶. الْعُلَمَاءُ مُحِبُّونَ. ☐ هَذِهِ ☐ هَؤُلَاءِ

رزمندگان

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

خلاصه درس اول (بخش‌های ۱، ۲ و ۳)

اسم مفرد، مثنی و جمع

اسم اشاره دور	اسم اشاره نزدیک	مثال	نشانه	عدد و جنس
ذلک: آن	هذا: این	مُعَلِّم - رَجُل	—	مفرد مذکر
تِلْک: آن	هذه: این	مُعَلِّمَة - اِمْرَأَة	ة - ة	مفرد مؤنث
—	هذان - هَذَین: این دو	مُعَلِّمَان - مُعَلِّمَین	ان - ین	مثنی مذکر
—	هاتان - هَاتَین: این دو	مُعَلِّمَتَان - مُعَلِّمَتَین	ان - ین	مثنی مؤنث
أولئک: آن‌ها	هؤلاء: این‌ها	مُعَلِّمُونَ - مُعَلِّمَین	ون - ین	جمع مذکر سالم
أولئک: آن‌ها	هؤلاء: این‌ها	مُعَلِّمَات	ات	جمع مؤنث سالم
أولئک: آن‌ها	هؤلاء: این‌ها	رِجَال	—	جمع مکسر

درس دوم

الدُّرْسُ الثَّانِي

هَلْ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعِنَبِ؟ لَا؛ هَذِهِ شَجَرَةُ الرُّمَّانِ.

الْقِسْمُ الْأَوَّلُ

المعجم (واژه‌نامه)

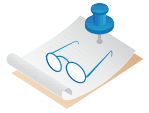
۱. ۱۹. قَلِيلٌ: کم	۱۰. رُبُّ: چه بسا	۱. آ: آیا
۲۰. كَثِيرٌ: بسیار	۱۱. رُمان: انار	۲. إحسان: نیکی
۲۱. لا: نه	۱۲. صَلَاة: نماز	۳. إلَّا: به جز
۲۲. لِسَان: زبان	۱۳. عَمود: ستون	۴. بائع: فروشنده
۲۳. مَدِينَة: شهر «جمع: مَدَن»	۱۴. عِنَب: انگور	۵. بُسْتان: باغ
۲۴. نَعَم: بله	۱۵. غُرْفَة: اتاق	۶. بَعِيد: دور
۲۵. هَل: آیا	۱۶. فُنْدُق: هتل	۷. جَزاء: پاداش
۲۶. هُنَا: اینجا	۱۷. قَرِيب: نزدیک	۸. جُنْدِي: سرباز «جمع: جُنود»
	۱۸. قَرْيَة: روستا	۹. حَقِيقَة: کیف، چمدان «جمع: حَقَائِب»

جَوَاهِرُ الْكَلَامِ (جواهر سخن)

- ۱- (هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ): آیا پاداش نیکی جز نیکی است.
- ۲- الْمُؤْمِنُ، قَلِيلُ الْكَلَامِ كَثِيرُ الْعَمَلِ: مؤمن کم سخن می‌گوید و بسیار عمل می‌کند.
- ۳- سَكُوتُ اللَّسَانِ سَلَامَةُ الْإِنْسَانِ: سکوت زبان (باعث) سلامت انسان است.
- ۴- رُبُّ كَلَامٍ، جَوَابُهُ السُّكُوتُ: چه بسا سخنی که جوابش سکوت است.
- ۵- الْوَقْتُ مِنَ الدَّهَبِ: وقت از طلاست.

نکات دستوری

کلمه پرسشی «هَلْ» و «أَ»:

«هَلْ و أَ» هر دو به معنای «آیا» هستند و برای پرسش از درستی یا نادرستی چیزی استفاده می‌شوند.

مثال هَلْ هَذِهِ شَجَرَةُ الْعِنَبِ؟ آیا این درخت انگور است؟

مثال أَهَذَا مَدِينَةُ أَصْفَهَانَ؟ آیا این جا شهر اصفهان است؟

برای پاسخ به جملات استفهامی (پرسشی) که با «هَلْ - أَ» شروع می‌شوند از «نَعَمْ» به معنای «بله» و «لَا» به معنای «نه» استفاده می‌کنیم.

در صورتی که پاسخ ما **مثبت** باشد، در ابتدای جمله «نَعَمْ: بله» را می‌نویسیم سپس عین همان جمله سؤال را در ادامه «نَعَمْ» قرار می‌دهیم.

مثال هَلْ هَذَا بَائِعٌ؟ نَعَمْ، هَذَا بَائِعٌ: آیا این فروشنده است؟ بله، این فروشنده است.

مثال أُولَئِكَ فُنْدُقٌ؟ نَعَمْ، ذَلِكَ فُنْدُقٌ: آیا آن هتل است؟ بله، آن هتل است.

اما در صورتی که پاسخ ما **منفی** باشد در ابتدای جمله کلمه «لَا: نه» را می‌نویسیم و در ادامه جمله‌ای دیگر می‌نویسیم.

مثال هَلْ تِلْكَ قَرْيَةٌ؟ لَا، تِلْكَ مَدِينَةٌ: آیا آن روستا است؟ نه، آن شهر است.

مثال أَهَذَا بَائِعُ الزُّمَانِ؟ لَا، هَذَا بَائِعُ الْعِنَبِ: آیا این فروشنده انار است؟ نه، این فروشنده انگور است.

التَّحْرِينُ الْأَوَّلُ

جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید.

۱. «أ» به معنای است.

۲. در جواب کلمه پرسشی «هَل» از «لا» و استفاده می کنیم.

۳. اگر جواب ما به کلمه پرسشی «هَل» منفی باشد، از استفاده می کنیم.

التَّحْرِينُ الثَّانِي

جاهای خالی را با کلمه پرسشی مناسب کامل کنید.

(الف) الْفُنْدُقُ قَرِيبٌ؟ لا (ب) شَجَرَةُ الْعِنَبِ جَمِيلَةٌ؟ نَعَمْ.

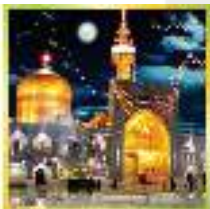
(ج) هَذِهِ حَقِيبَةُ الْمَدْرَسَةِ؟ نَعَمْ (د) هَذَا مِفْتَاحُ ذَلِكَ الْبُسْتَانِ؟ لَا.

التَّحْرِينُ الثَّالِثُ

با توجه به تصاویر به پرسش های زیر، پاسخ مناسب بدهید.

(الف) أهذه الطَّالِبَةُ فِي الصَّفِّ؟

(ب) هَلْ هُنَا مَدِينَةٌ مَشْهُدٌ؟

(ج) أَهَذَانِ الْكُرْسِيُّانِ صَغِيرَانِ؟

(د) هَلْ أُولَئِكَ اللَّاعِبُونَ فَائِزُونَ؟

(هـ) أ تِلْكَ شَجَرَةُ الْعِنَبِ؟

التَّمرینُ الرَّابِعُ

با توجّه به پاسخ‌ها، سؤال مناسبی بنویسید.

۱.؟ لا، هذه نافذةٌ صغيرةٌ.
۲.؟ نَعَمْ، هذا الطّالِبُ مَسْرُورٌ لِنَجَاحِهِ فِي الإِمْتِحَانِ.
۳.؟ نَعَمْ، كُتِبَ الْقِصَصُ مُفِيدَةً.
۴.؟ لا، هذه مُدَرِّسَةُ الْعَرَبِيَّةِ.

التَّمرینُ الْخَامِسُ

با توجّه به تصاویر، سؤال مناسب را انتخاب کنید و برای آن پاسخ مناسبی بنویسید.

۱. الف) أهذه اللَّاعِبَةُ مَسْرُورَةٌ؟
ب) أهذه اللَّاعِبَةُ مُحْزُونَةٌ؟

نَعَمْ،

۲. الف) هَلْ هَذَا بَيْتٌ؟
ب) هَلْ هَذِهِ مَكْتَبَةٌ؟

لا،

۳. الف) أَهَاتَانِ نَافِذَتَانِ نَظِيفَتَانِ؟
ب) أَهَذَانِ بَيْتَانِ نَظِيفَانِ؟

لا،

۴. الف) هَلْ هَذَا جَبَلٌ مُرْتَفِعٌ؟
ب) هَلْ هَذَا حَجَرٌ صَغِيرٌ؟

نَعَمْ،

با توجه به تصاویر پاسخ صحیح را انتخاب کنید.

التَّحْرِيْنُ السَّادِسُ

هل هذه قرية؟

هل هذا شاعر؟

هل هذا جندي؟

☐ (الف) لا، هذه مَدِينَةٌ

☐ (الف) نَعَمْ، هذا شاعرٌ.

☐ (الف) لا، هذا طالبٌ.

☐ (ب) لا، هذه قَرْيَةٌ.

☐ (ب) لا، هذا زارعٌ.

☐ (ب) نَعَمْ، هذا جنديٌ.

☐ (ج) نَعَمْ، هذه قَرْيَةٌ.

☐ (ج) لا، هذا بائعٌ.

☐ (ج) نَعَمْ، هذا طَبِيبٌ.

جمله‌های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

التَّحْرِيْنُ السَّابِعُ

۱. (الف) هذا القُنْدُقُ الكبيرُ في مدينة شيراز.

۲. (ب) السَّنَةُ زمانٌ طويلٌ.

۳. (ج) هذه صورة شجرة العَنَبِ.

۴. (د) هَلِ تلكِ المَدِينَةُ قَرْيَةٌ؟ لا تلكِ بعيدةٌ.

ترجمه صحیح را با علامت (✓) مشخص کنید.

التَّحْرِيْنُ الثَّامِنُ

(الف) ذلك طالبٌ ناجحٌ في دروسه.

☐ (۱) این دانش‌آموز در درس‌هایش موفق است.

☐ (۲) آن، دانش‌آموزی موفق در درس‌هایش است.

(ب) هذا الجندي مؤمنٌ.

☐ (۱) این سرباز مؤمن است.

☐ (۲) سربازی مؤمن را دیدم.

(ج) هذا الصفُّ الكبيرُ للطلّابِ الأوّلِ.

☐ (۱) این کلاسی بزرگ برای دانش‌آموزانِ اوّل است.

☐ (۲) این کلاس بزرگ برای دانش‌آموزانِ اوّل است.

التّمرینُ الثّاسع

گزینۀ صحیح را انتخاب کنید.

☐ (۲) أَحْقَاب	☐ (۱) حَقَائِب	(الف) جمع «حَقِیَّة»:
☐ (۲) حَشَب	☐ (۱) الرُّمَان	(ب) اسمُ شَجَرَةٍ:
☐ (۲) الصَّلَاة	☐ (۱) الصَّبْر	(ج) عمود الدّین:
☐ (۲) الذَّهَب	☐ (۱) هُنَا	(د) الوَقْتُ مِنْ:

التّمرینُ العاشر

با توجّه به ترجمه با کلمات پراکنده زیر، جمله‌ای صحیح بنویسید.

۱. هذا / الجُنْدِيّ / في / صورة / العُرْفَة: عکس این سرباز در اتاق است.

۲. الشَّجَرَة / کثیر / عِنَب / هذه: انگور این درخت بسیار است.

۳. تلك / أ / کبيرة / مَدِينَة: آیا آن شهری بزرگ است.

۴. البائع / هذا / هَل / الحَقَائِب: آیا این فروشندهی کیف‌ها است.

التّمرینُ الحادی عشر

نام تصاویر را به عربی زیر آن‌ها بنویسید.

مثال

ج:

ب:

الف:

د:

هـ:

ز:

الْقِسْمُ الثَّانِي

المعجم (واژه‌نامه)

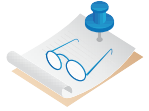
۱. أُخْتُ: خواهر	۱۱. حُسَام: شمشیر	۲۲. كَاتِب: نویسنده
۲. أَخ (أَخُو، أَخَا): برادر	۱۲. حُسْنُ الْعَهْد: خوش پیمانی	۲۳. لُغَة: زبان
۳. أَرْض: زمین	۱۳. سَائِق: راننده	۲۴. لِمَنْ: مالِ چه کسی، مالِ چه
۴. أَنَا: من	۱۴. سَمَاء: آسمان «جمع: سَمَوات»	کسانی
۵. إِنَّ: قطعاً، واقعاً، به راستی که	۱۵. سَوْء: بدی، بد	۲۵. مُدْرَس: معلم
۶. أَنْتِ: تو «مؤنث»	۱۶. سَيَّارَة: خودرو	۲۶. مَنْ: چه کسی، چه کسانی
۷. أَنْتَ: تو «مذکر»	۱۷. سَيِّد: آقا	۲۷. وَحْدَة: تنهایی
۸. جَلِيسُ السَّوْء: همنشینِ بد	۱۸. سَيِّدَة: خانم	۲۸. هُوَ: او «مذکر»
۹. جَوَّال (الْهَاتِفُ الْجَوَّال): تلفن همراه	۱۹. صَدِيق: دوست «جمع: أَصْدِقَاء»	۲۹. هِيَ: او «مؤنث»
۱۰. حُب: دوست داشتن	۲۰. صَغِير: کوچک	
	۲۱. صَنِيف: مهمان «جمع: ضُیُوف»	

كُنُوزُ الْحِكْمِ (گنج‌های حکمت)

- ۱- الْوَحْدَةُ، خَيْرٌ مِنَ جَلِيسِ السَّوْء: تنهایی بهتر از همنشینِ بد است.
- ۲- إِنَّ حُسْنَ الْعَهْدِ مِنَ الْإِيْمَانِ: همانا خوش پیمانی از ایمان است.
- ۳- حُبُّ الْوَطَنِ مِنَ الْإِيْمَانِ: دوست داشتن وطن از ایمان است.
- ۴- الْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ: عجله از شیطان است.
- ۵- رَبُّ كَلَامٍ كَالْحُسَام: چه بسا سخنی مانند شمشیر باشد.

نکات دستوری

کلمه پرسشی «مَنْ»:

کلمه پرسشی «مَنْ» به معنای «کیست»، «چه کسی» یا «چه کسانی» است.

مثال مَنْ هَذَا السَّيِّدُ؟ هُوَ عَلِيٌّ: این آقا کیست؟ او علی است.

مثال مَنْ هَذِهِ السَّيِّدَةُ؟ هِيَ مَرْيَمُ: این خانم کیست؟ او مریم است.

«مَنْ هُوَ» به معنای «او کیست؟» برای مذکر و «مَنْ هِيَ» به معنای «او کیست؟» برای مؤنث به کار می‌رود. چون ضمیر «هُوَ»

به معنای «او» مخصوص مذکر است و ضمیر «هِيَ» به معنای «او» مخصوص مؤنث است.

مثال مَنْ هُوَ؟ هُوَ عَالِمٌ اِيرَانِيٌّ: او کیست؟ او دانشمندی ایرانی است.

مثال مَنْ هِيَ؟ هِيَ شَاعِرَةٌ مَعْرُوفَةٌ: او کیست؟ او شاعری معروف است.

«لِمَنْ» ترکیبی از حرف «لِ» + کلمه پرسشی «مَنْ» است که برای پرسش در مورد مالکیت استفاده می‌شود و معنای آن

«مالِ چه کسی؟ مالِ چه کسانی؟» می‌باشد. زمانی که کلمه پرسشی «مَنْ» به همراه «لِ» می‌آید، این حرف معمولاً در

ابتدای پاسخ هم نوشته می‌شود.

مثال لِمَنْ هَذِهِ السَّيَّارَةُ؟ لِهذا الرَّجُلِ. این ماشین مالِ کیست؟ مالِ این مرد است.

مثال لِمَنْ هَذَا الْجَوَّالُ؟ لِتِلْكَ الْمَرْأَةِ. این تلفن همراه مالِ کیست؟ مالِ آن زن است.

گاهی اوقات نیز این حرف در پاسخ نمی‌آید.

مثال لِمَنْ تِلْكَ السَّيَّارَةُ؟ تِلْكَ سَيَّارَةُ أُمِّي. آن ماشین مالِ چه کسی است؟ آن ماشین مادرم است.

گاهی «هُوَ» و «هِيَ» در ترکیب «مَنْ هُوَ» و «مَنْ هِيَ» ترجمه نمی‌شوند.

مثال مَنْ هُوَ اسْتَاذُ اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ؟ السَّيِّدُ اخْلَاقِي. استاد زبان فارسی کیست؟ آقای اخلاقی.

التَّحْرِيقُ الْأَوَّلُ

جاهای خالی را با کلمهٔ پرسشی مناسب کامل کنید.

۱. هذه السَّيَّارَةُ لِمَريمَ؟ لا، هذه لفاطمة.

۲. ذلك الكتاب؟ لذلك الكاتب المعروف.

۳.؟ هُوَ لَاعِبٌ إيرانيٌّ.

۴. أَنْتَ؟ أَنَا صَدِيقُ مُحَمَّدٍ.

۵.؟ هِيَ أختُ زهراء.

التَّحْرِيقُ الثَّانِي

گزینهٔ صحیح را با علامت (✓) مشخص کنید.

۱. کدام گزینه مناسب جای خالی است؟ «لِمَن هذا البُستان؟

الف) علی ☐ ب) لِمُحَمَّد ☐ ج) السَّيِّدَة ☐ د) أرض ☐

۲. کدام کلمهٔ پرسشی مناسب جای خالی است؟ «..... هذه السَّيَّارَة الْجَمِيلَة؟ لِأختي فاطمة.»

الف) مَن ☐ ب) أ ☐ ج) لِمَن ☐ د) مَن هُوَ ☐

۳.؟ هُوَ سائقُ هذه السَّيَّارَة.

الف) مَن ☐ ب) أ ☐ ج) مَن هِيَ ☐ د) مَن هُوَ ☐

۴. هذه الوردة الجميلة لتلك المعلمة؟ نَعَمْ.

الف) لِمَن ☐ ب) هَل ☐ ج) مَن ☐ د) مَن هُوَ ☐

۵. مَن؟ أَنَا كاتبُ هذا الكتاب.

الف) أَنْتِ ☐ ب) هُوَ ☐ ج) أَنْتَ ☐ د) هِيَ ☐

۶. مَن؟ أَنَا صديقهُ زينب.

الف) أَنْتَ ☐ ب) هِيَ ☐ ج) هُوَ ☐ د) أَنْتِ ☐

التّمرين الثالث

با توجّه به تصاویر و با کمک گرفتن از کلمه‌های پرسشی مناسب سؤال و

جواب مناسبی را بنویسید.

ب:

ل:

د:

ج:

نعم.

أنا

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

غلط‌های مشخص شده در هر جمله را درست کنید.

التّمرين الرابع

١. **لِمَنْ** هي؟ هي معلّمة المدرسة.

٢. **هَلْ** أنت؟ أنا لاعب فائز.

٣. من **هي**؟ هو جندي.

٤. من أنت **سيّدة** شعباني؟ لا أنا، **سيّدة** شفيعي.

٥. من هو **ذلك** الجوّال؟ لأختي العزيرة.

با توجه به تصاویر جمله پرسشی مناسب را انتخاب کنید و برای آن پاسخ

التَّحْرِيْنُ الْخَامِسُ

مناسبی بنویسید.

پاسخ:

الف) مَنْ أَنْتَ؟

ب) مَنْ أَنْتِ؟

پاسخ:

الف) مَنْ هُوَ؟

ب) مَنْ هِيَ؟

پاسخ: لِأُمِّي.

الف) هَلْ هَذِهِ وَرْدَةٌ جَمِيلَةٌ؟

ب) لِمَنْ هَذِهِ الْوَرْدَةُ الْجَمِيلَةُ؟

پاسخ: نعم،

الف) لِمَنْ هَذِهِ السَّيَّارَةُ؟

ب) هَلْ هَذِهِ السَّيَّارَةُ لِمَرِيَمَ؟

گزینه مناسب را انتخاب کنید.

التَّحْرِيْنُ السَّادِسُ

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

۱. أَنْتَ ☐ (۱) عَالِمٌ جَلِيلٌ. ☐ (۲) عَالِمَةٌ جَلِيلَةٌ.

۲. مَنْ تِلْكَ الْمَرْأَةُ؟ ☐ (۱) هُوَ مُعَلِّمٌ مَسْرُورٌ. ☐ (۲) هِيَ مُعَلِّمَةٌ مَسْرُورَةٌ.

۳. لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ؟ ☐ (۱) لِتِلْكَ الْبِنْتِ. ☐ (۲) هِيَ طَالِبَةٌ نَاجِحَةٌ.

۴. مَنْ أَنْتَ؟ طَيِّبٌ. ☐ (۱) هُوَ ☐ (۲) أَنَا

به سؤال های زیر پاسخ کامل بدهید.

التَّحْرِيْنُ السَّابِعُ

۱. مَنْ هِيَ مُدْرَسَةُ الْعَرَبِيَّةِ؟

۲. مَنْ هُوَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ؟

۳. لِمَنْ هَذَا الْكِتَابُ النَّفِيسُ؟

۴. هَلْ أَنْتَ مَدِيرُ الْمَدْرَسَةِ؟

التَّمَرِينُ الثَّامِنُ

جاهای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید.

۱. برای پرسش در مورد مالکیت چیزی از استفاده می کنیم.

۲. «مَنْ هُوَ» برای و «مَنْ هِيَ» برای است.

۳. معادل عربی کلمه پرسشی «چه کسی» است.

التَّمَرِينُ الثَّاسِعُ

جمله‌های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

۱. هَذَا الْجَوَالُ الْكَبِيرُ لِفَاطِمَةَ.

۲. هَلْ أَنْتِ أَخْتُ ذَلِكَ الطِّفْلِ الصَّغِيرِ؟

۳. هَؤُلَاءِ الضُّيُوفُ فِي بَيْتِ مُحَمَّدٍ.

۴. لِمَنْ تِلْكَ الصُّورَةُ؟ تِلْكَ الصُّورَةُ لَصَدِيقِ زَهْرَاءَ.

التَّمَرِينُ الْعَاشِرُ

با توجه به ترجمه با کلمه‌های پراکنده زیر جمله‌ای مناسب بنویسید.

(الف) الْمَرْأَةُ / سَيَّارَةٌ / تِلْكَ / جَمِيلَةٌ : ماشین آن خانم زیباست.

(ب) الْأَرْضُ / اللَّهُ / السَّمَوَاتُ / رَبِّ / وَ : خداوند، پروردگار آسمان‌ها و زمین است.

التَّمَرِينُ الْحَادِي عَشَرَ

متضاد یا مترادف هر کلمه را مقابل آن بنویسید.

(۱) صَغِيرٌ ≠ (۲) هِيَ ≠ (۳) سَيِّدٌ ≠

(۴) هَلْ = (۵) قَلِيلٌ ≠ (۶) جَاهِلٌ ≠

نام هر تصویر را به عربی بنویسید.

التَّحْرِيقُ الثَّانِي عَشَرَ

سيف

سيارة

هاتف

معلم

تلميذ

طيار

رزمندگان

مؤسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

القِسْمُ الثَّالِثُ

المعجم (واژه‌نامه)

۱. أَفْضَلُ: برتر، برترین	۱۰. عَيْشُ: زندگی	۱۷. مُدَارَاةٌ: مدارا کردن
۲. إِلَى: به، به سوی، تا	۱۱. غَالِيَةً: گران، ارزشمند	۱۸. مِنْصَدَةٌ: میز
۳. أُمٌّ: مادر «جمع: أُمّهات»	۱۲. فَاعِلُهُ: انجام دهنده‌اش	۱۹. نَاسٌ: مردم
۴. أَنْفَعُ: سودمندترین	۱۳. مَا: چه، چه چیز، چیست	۲۰. نِسَاءٌ: زنان
۵. بَيْتٌ: خانه	۱۴. مَآذًا: چه، چه چیز	۲۱. هُمْ: ایشان، - آنان «جمع مذکر»
۶. حَوْلٌ: اطراف	۱۵. مَا هُوَ: چیست	۲۲. أَنْفَعُهُمْ: سودمندترینشان
۷. دَوْرَانُ: چرخیدن	«برای پرسش از شیء مذکر»	۲۳. ي: هم، - من «أُمِّي: مادرم»
۸. رَخِيصَةٌ: ارزان	۱۶. مَا هِيَ: چیست	۲۴. يَسَارٌ: چپ
۹. عَبْدٌ: بنده	«برای پرسش از شیء مؤنث»	۲۵. يَمِينٌ: راست

كَنْزُ النَّصِيحَةِ (گنج نصیحت)

۱. أَفْضَلُ النَّاسِ، أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ: برترین مردم سودمندترین آن‌ها برای مردم هستند.
۲. الْخَيْرُ كَثِيرٌ وَفَاعِلُهُ قَلِيلٌ: [کار] خیر و نیک بسیار است و انجام‌دهنده آن کم است.
۳. الْإِنْسَانُ عَبْدُ الْإِحْسَانِ: انسان بنده نیکی است.
۴. بَلَاءُ الْإِنْسَانِ فِي لِسَانِهِ: بلا و بدبختی انسان در زبانش است.
۵. سَلَامَةُ الْعَيْشِ فِي الْمُدَارَاةِ: سلامت زندگی در مدارا کردن است.

نکات دستوری

کلمه پرسشی «ما»

کلمه پرسشی «ما» به معنای «چه چیزی، چیست، چه» است و برای پرسش از چیستی هر چیز غیرعاقلی (غیر انسان) به کار می‌رود.

مثال ما هذا؟ هذا كُرسِيٌّ. این چیست؟ این یک صندلی است.

مثال ما هذه؟ هذه مِنْصَدَةٌ. این چیست؟ این یک میز است.

اسم‌های اشاره «هذا» و «ذلك» زمانی با کلمه پرسشی «ما» به کار می‌روند که اسم مورد سؤال مذکر باشد.

مثال ما ذلك؟ ذلك مِفْتَاحٌ. آن چیست؟ آن یک کلید است.

و اسم‌های اشاره «هذه» و «تلك» زمانی با کلمه پرسشی «ما» به کار می‌روند که اسم مورد سؤال مؤنث باشد.

مثال ما تلك؟ تلك غُرْفَةٌ جَمِيلَةٌ. آن چیست؟ آن اتاقی زیباست.

«ما» به شکل «ماذا، ما هُوَ، ما هي» نیز به کار می‌رود.

مثال ماذا في تلك الصورة؟ شَجَرَةٌ جَمِيلَةٌ في تلك الصُّورَةِ.

چه چیزی در آن عکس است؟ درخت زیبایی در آن عکس است.

مثال ما هي الجائزة؟ الجائزةُ ذَهَبٌ جَمِيلٌ: جایزه چیست؟ جایزه طلایی زیباست.

مثال ما هُوَ اسم هذا الشَّارع؟ اسمه انقلاب: اسم این خیابان چیست؟ اسم آن انقلاب است.

در کلمه‌های پرسشی «ما هُوَ» و «ما هي» ضمایر «هُوَ، هي» ترجمه نمی‌شوند. یعنی می‌توانیم این ضمایر را حذف کنیم.

مثال ما الجائزة؟ الجائزة دَهَبٌ جَمِيلٌ: جایزه چیست؟ جایزه طلایی زیباست.

مثال ما اسم هذا الشارع؟ اسمه انقلاب: اسم این خیابان چیست؟ اسم آن انقلاب است.

کلمه پرسشی «مَنْ» که در درس پیش با آن آشنا شدیم فقط برای پرسش از اشخاص (انسان‌ها) به کار می‌رود و کلمه پرسشی «ما» برای پرسش از اشیاء (غیرانسان) به کار می‌رود.

رزمندگان

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

نام هر تصویر را به عربی زیر آن بنویسید.

التَّحْرِيقُ الْأَوَّلُ

ج:

ب:

الف:

جمله‌های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

التَّحْرِيقُ الثَّانِي

۱. قِيمَةُ الذَّهَبِ الْيَوْمَ غَالِيَةٌ جِدًّا.

۲. أَفْضَلُ النِّسَاءِ أَنْفَعُهُنَّ لِلْأَوْلَادِ.

۳. عَدَدُ السَّيَّارَاتِ فِي هَذَا الشَّارِعِ كَثِيرٌ.

۴. الدَّوْرَانُ إِلَى الْيَسَارِ مَمْنُوعٌ.

غلط‌های موجود در جمله‌های زیر را درست کنید.

التَّحْرِيقُ الثَّالِثُ

۱. **ما** هو هذا الطَّالِب؟ هو صديقٌ أخي.

۲. **ما هُوَ** القضيَّة؟

۳. **مَنْ** اسم هذه المَدْرَسَةِ؟ اِسْمُهَا دَكْتَر حَسَابِي.

۴. **ما** هذه مِئْصَدَةٌ؟ نَعَمْ هذه مِئْصَدَةٌ.

۵. **هَذَانِ**، هَدِيَّتَانِ غَالِيَتَانِ.

در جاهای خالی کلمه پرسشی مناسب قرار دهید.

التَّمرینُ الرَّابِعُ

۱. حولُ المِنْصَدَةِ؟ الكُرْسِيُّ حولَ المِنْصَدَةِ.
۲. في الصَّفِّ؟ الطُّلَّابُ و مُعَلِّمُهُم في الصَّفِّ.
۳. في تلكِ المَدْرَسَةِ؟ اللُّوْحَةُ و الكُرْسِيُّ و المِنْصَدَةُ.
۴. معني هذه العلامةُ الدَّورانُ إلى الیسار؟ لا معني هذه العلامةُ الدَّورانُ إلى الیمین.

گزینۀ صحیح را انتخاب کنید.

التَّمرینُ الخَامِسُ

۱. کدام کلمه پرسشی جمله مقابل را کامل می کند؟ «..... تلک؟ تلک هدیۀ غالیۀ لای.»
 الف) مَنْ هُوَ ☐ ب) مَا ☐ ج) هَلْ ☐ د) لِمَنْ ☐
۲. فی الصُّورَةِ؟ شَجَرَةٌ مُرْتَفِعَةٌ.
 الف) مَاذَا ☐ ب) مَنْ ☐ ج) أ ☐ د) لِمَنْ ☐
۳. هذا المِرْقَدُ؟ لِمَوْلَانَا جَلال الدِّین الرُّومی.
 الف) مَنْ ☐ ب) أ ☐ ج) لِمَنْ ☐ د) مَا هُوَ ☐
۴. تِلْک البِنْتُ أُخْتُ عَلی؟ لا، هِی أُخْتُ مُحَمَّد.
 الف) هَلْ ☐ ب) مَنْ ☐ ج) مَا ☐ د) لِمَنْ ☐

متضادّ کدام کلمه درست آمده است؟

التَّمرینُ السَّادِسُ

- ۱) یَسار ≠ یمین ☐ ۲) غالیة ≠ رَخِیصَة ☐ ۳) اُمّهات ≠ نِساء ☐
- ۴) حَوْل ≠ طَواف ☐ ۵) قَلیل ≠ کَثیر ☐

جمع کلمات زیر را بنویسید.

التَّمرینُ السَّابِعُ

- ۱) اُم:
- ۲) صَدِیق:
- ۳) أُخْتُ:
- ۴) مَدِیْنَة:
- ۵) مِفْتَاح:
- ۶) بُسْتان:

التَّامِرُ الثَّامِنُ

با توجه به پاسخ‌های نوشته شده، سؤال مناسب بنویسید.

۱.؟ هذه جائزةٌ غاليةٌ.
۲.؟ لا، هذا البيتُ صغيرٌ و رخيصٌ.
۳.؟ هذه السيَّاراتُ للضيوفِ.
۴.؟ تلك حَقِيبةٌ مدرسيَّةٌ.

التَّامِرُ التَّاسِعُ

با توجه به تصاویر سؤال‌ها و پاسخ‌های زیر را کامل کنید.

- (۱) ؟ تلكِ
- (۲) ؟ البيتِ.
- (۳) ؟ هذه

موسسه خدمات علمی و آموزشی رزمندگان اسلام

التَّامِرُ العَاشِرُ

معادل مؤنث هر کلمه را از میان کلمات داده شده پیدا کنید و بنویسید.

(النِّساء - هِيَ - هَا - الْأُخْتُ - هَذِهِ - أَنْتِ - سَيِّدَةُ - الْمَرْأَةُ)

- (۱) هِيَ: (۲) الرَّجُلُ: (۳) الرَّجُلُ: (۴) سَيِّدُ:
- (۵) هُوَ: (۶) الْأَخ: (۷) هَذَا: (۸) أَنْتَ: